

การพัฒนาความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการเรียนรู้โดย
ใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning)
เรื่องการปลูกผักสวนครัวแบบผสมผสานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
วิชาการงานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

นางสาวภัทราวดี ศิริขันธ์

โรงเรียนบ้านนาดีทุ่งเจริญ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

**การพัฒนาความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning
ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning) เรื่องการปลูกผักสวนครัว
แบบผสมผสานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง วิชาการงานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1**

1.ชื่อผลงาน: การพัฒนาความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning) เรื่องการปลูกผักสวนครัวแบบผสมผสานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง วิชาการงานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.ชื่อผู้นำเสนอผลงาน นางสาวภัทราวดี ศิริจันทร์

ตำแหน่ง ครู โรงเรียนบ้านนาดีทุ่งเจริญ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

3.ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

4. ความสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรมที่นำเสนอ

การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่นนั้น คือ สิ่งสำคัญของหลักสูตรท้องถิ่น คือ การตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นเนื้อหาหลักสูตรมีความหมายกับผู้เรียนโดยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน การพัฒนาและการใช้หลักสูตรโดยจัดทำแผนการสอนและสื่อการเรียนรู้ที่ปรับจากหลักสูตรแกนกลางให้ตรงกับสภาพท้องถิ่นย่อมถือได้ว่าเป็นหลักสูตรท้องถิ่น ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงแนวทางการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการสอนให้นักเรียนได้คิด ได้ลงมือปฏิบัติจริง ได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย การสอนบูรณาการเนื้อหาสาระที่จำเป็นต่อชีวิตและสังคมรวมทั้งการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย

ปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนเป็นสิ่งที่ผู้สอนควรมีการออกแบบและวางแผนอย่างรอบคอบ เพราะผู้เรียนอยู่ในยุค Generation Z มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก ฉลาดรอบรู้ เพราะเติบโตมาพร้อมกับความรู้รอบด้าน สามารถ ค้นหาข้อมูลบนโลกอินเทอร์เน็ตได้อย่างอิสระ จึงเป็นความท้าทายที่ผู้สอนจะต้องวางแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้วิจารณ์ กล่าวคือ ผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ควรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นครูเป็นศูนย์กลางบรรยายเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้มากที่สุด เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนรักการเรียนรู้ สนุกกับการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรักการเรียนรู้ต่อไปตลอดชีวิต พัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงให้ผู้เรียนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีการสื่อสารกันอย่างมีประสิทธิภาพมีทักษะการทำงานเป็นทีม มีการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาสาระวิทยาศาสตร์ต่างๆ เรียนรู้จากการกระทำ มีการสะท้อนความคิดของตนเองกับคนอื่น ๆ ซึ่งวิธีการจัดการเรียนรู้นี้ดังกล่าวสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning (วิจารณ์ พานิช 2555)

การเกษตรเป็นอาชีพหลักของคนไทย จากสภาพการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้เกษตรกรทุกระดับต้องประสบปัญหากับการปรับตัว ให้สอดคล้องกับความต้องการเปลี่ยนแปลง โดยปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตจากเกษตรเชิงเดี่ยวไปสู่การเกษตรที่มีความยั่งยืน เกษตรผสมผสานเป็นรูปแบบหนึ่งของระบบเกษตรกรรมยั่งยืนที่มีกิจกรรมการผลิตมากกว่า 1 กิจกรรม และกิจกรรมต้องมีความเกี่ยวเนื่อง (ธันวา จิตต์สงวน, 2543; วิฑูรย์เลียนจ ารูญ, 2547; อนุรักษ์เรืองรอบ, 2561) ด้วยเงื่อนไขดังกล่าวในการผลิตเกษตรแบบ ผสมผสานเกษตรกรต้องมีความรู้ที่หลากหลายในกิจกรรมการผลิตสามารถพึ่งตนเองได้และที่สำคัญต้องมีหลักคิดในการดำเนินชีวิตและการจัดการในระบบการผลิต เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิต พสกนิกรชาวไทยยังทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ปัญหาเพื่อให้ประชาชนรอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมในปัจจุบัน (สุเมธ ตันติเวชกุล, 2550)การจะน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้และเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเกษตรแบบผสมผสานให้ได้ผลนั้นต้องเริ่มต้นจากการมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีคุณธรรมเพื่อสามารถดำเนินชีวิต ร่วมกับผู้อื่น และนำมาประยุกต์ใช้กับตนเองโดยคำนึงถึงการพึ่งตนเองเป็นหลัก (จุริเชช โลหารขุน, 2550) การทำเกษตรผสมผสานก็เป็นเกษตรทางเลือกหนึ่งที่จะบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในด้านการทำเกษตรกรรมเป็นระบบเกษตรที่มีการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์หลายชนิดในพื้นที่ เดียวกันโดยแต่ละกิจกรรมมีการเอื้อประโยชน์กันและกัน และมีความเกี่ยวเนื่องกันอย่างมีประสิทธิภาพ การที่จะประสบผลสำเร็จได้ ต้องมีการวางรูปแบบและดำเนินการโดยใช้ความสำคัญต่อกิจกรรมแต่ละชนิดอย่างเหมาะสมเน้นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด (สุรศักดิ์ เสียงเสนาะ, 2558) การทำกิจกรรมต่างๆ ทางเกษตรจะสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถและความต้องการของเกษตรกรรวมถึงยังต้องมีการจัดการผลผลิตการเกษตรที่ต้องคำนึงถึง การตลาดด้วย

การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการทำกิจกรรม วิธีการ หรือรูปแบบการสอนทำให้ผู้เรียนสนใจบทเรียนและทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม การใช้รูปแบบการสอนที่สำเร็จรูปที่นิยมใช้กันอยู่ทั่ว ๆ ไปในปัจจุบันอาจไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ เพราะบริบทในห้องเรียน แต่ละห้องมีความแตกต่างกัน ผู้สอนควรใช้หลักการของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ในการพัฒนา กิจกรรมสำหรับผู้เรียน ทั้งวิธีการสอน อุปกรณ์การสอน การออกแบบรูปแบบการสอนต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเนื้อหา ผู้เรียนและชั้นเรียนจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นและเป็นนักคิดที่ไม่หยุดนิ่ง ทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำ เนื้อหาได้นาน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้บริบทต่าง ๆ ในบรรยากาศการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning(นันทลี พรธาดาวิทย์ 2559)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน คือ ทฤษฎีการเรียนรู้ตามธรรมชาติของสมองเป็นแนวทางจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิธีการทำงานของสมอง และธรรมชาติสมองของเด็กแต่ละคน โดยเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ เราสามารถเปลี่ยนโครงสร้างการทำงานของสมองได้ด้วยการชี้แนะที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ และการได้ข้อมูลย้อนกลับ (แจ่มจันทร์ นิลพันธ์,2550, p. 63) วิธีการพัฒนา

นักเรียนตามประสิทธิภาพของสมองวิธีหนึ่ง คือ การจัดกิจกรรมหลักของ Brain-Based Learning ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่สอดคล้องวิธีการเรียนรู้หรือการทำงานของสมองทางธรรมชาติ เช่นในเรื่องการเรียนการสอนจะเป็นการสอนให้สอดคล้องกับวิธีการทำงานของสมองแทนที่จะสอดคล้องกับอายุ ชั้นเรียน หรือห้องเรียนเพียงอย่างเดียว (พรพิไล เลิศวิชา, 2550, pp. 85-86)ครูผู้สอนจะต้องปรับเปลี่ยนและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ให้สนุกสนาน พัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของนักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นิราศ จันทรจิตร (2553, p. 295) กล่าวไว้ว่าการจัดการเรียนแบบ BBL กับกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ร่างกายครูผู้สอนควรเลือกใช้สภาพแวดล้อมที่ส่งผลให้นักเรียนแสดงออกและลงมือปฏิบัติควบคู่กับการใช้ระดับปัญญาของนักเรียน การเรียนรู้โดยใช้BBL เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ที่อยู่บนพื้นฐานของโครงสร้างและหน้าที่การทำงานของสมอง ขั้นตอนการทางสมองจะเกิดขึ้นทั้งในส่วนรวมและส่วนย่อยก่อให้เกิดการเรียนรู้ จดจำให้ ความหมายในสิ่งที่จะเรียนรู้ และเก็บไว้เป็นข้อมูลบนพื้นฐานประกอบกับประสบการณ์ส่วนบุคคล สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ เช่น บรรยากาศในห้องเรียน ดึงดูดความสนใจโน้มน้าวความรู้สึกให้เกิดความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น เป็นต้น เพื่อการทำงานของสมองให้เกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ เข้าใจถึงความแตกต่างของสมองและประสบการณ์ที่เป็นเอกลักษณ์ส่วนบุคคล จัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เกิดความท้าทาย สร้างสรรค์ มีกิจกรรมที่หลากหลายให้นักเรียนได้เลือกในสิ่งที่ชอบให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงมากที่สุด และมีประสิทธิภาพที่สุด(วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2553, pp. 68-69)

จากการจัดการเรียนการสอน พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านนาดีทุ่งเจริญ มีพื้นที่จำกัดทางการเกษตรในโรงเรียน ทำให้การจัดการเรียนการสอนด้านการเกษตรขาดประสิทธิภาพและความต่อเนื่องส่งผลให้นักเรียนขาดความรู้ และทักษะการปฏิบัติกิจกรรมด้านการเกษตร สะท้อนผ่านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการงานอาชีพที่อยู่ใน ระดับปานกลางและต่ำ ตลอดจนขาดแรงจูงใจในการเรียนการสอนด้านการเกษตร จากความเป็นมาและความสำคัญ ของปัญหาดังกล่าวจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning) เรื่อง การปลูกผักสวนครัวแบบผสมผสานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง วิชาการงานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยให้ นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติการทำกิจกรรมการปลูกผักในท้องถิ่น โดยประยุกต์ใช้รูปแบบสวนเกษตรพอเพียง บริเวณพื้นที่ข้างอาคารเรียนภายในโรงเรียน เพื่อให้มีผลผลิตทางการเกษตรที่ปลอดภัย ซึ่งถือได้ว่าเป็นการให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเกษตรและเล็งเห็นความสำคัญของหลักสูตรท้องถิ่นซึ่งจะมีส่วนช่วยในการพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนและครูใน โรงเรียนใหม่มีประสิทธิภาพและเป็นหลักสูตรการสอนที่เกิดจากชุมชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียนในชุมชน และเป็นการขยายผลจากชุมชนสู่โรงเรียนทำให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ตรงตาม ความต้องการของชุมชน นักเรียน ครูและเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป

5. วัตถุประสงค์

เชิงปริมาณ

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การปลูกผักสวนครัวแบบผสมผสานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง วิชาการงานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านนาดีทุ่งเจริญ ปีการศึกษา 2567 จำนวน 9 คน ก่อนเรียนและหลังเรียน

เชิงคุณภาพ

- 1) เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพให้เป็นการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีความน่าสนใจ และสามารถนำความรู้มาเชื่อมโยงกับสถานการณ์ต่างๆในชีวิตประจำวันได้
- 2) เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการใช้ชีวิต สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้
- 3) เพื่อให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีกับรายวิชาการงานอาชีพ

6.กลุ่มเป้าหมาย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านนาดีทุ่งเจริญ ปีการศึกษา 2567 จำนวน 9 คน

7.เครื่องมือที่ใช้

- 1.นวัตกรรมการปลูกผักสวนครัวแบบผสมผสานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.แผนการจัดการเรียนรู้วิชาการงานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
- 3.วัสดุอุปกรณ์ในการปลูกผักสวนครัว
- 4.แบบประเมินใบงาน
- 5.แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน
- 5.แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

การออกแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning) เรื่องการปลูกผักสวนครัวแบบผสมผสานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง วิชาการงานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีขั้นตอนโดยนำวงจรควบคุมคุณภาพการทำงาน PDCA ของเดมมิง (Demming) เข้ามาใช้ใน การทำงานและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน 4 ขั้นตอน ดังนี้

1) การวางแผนการปฏิบัติงานสอน (Planning-P) หมายถึง การศึกษาหลักสูตร มาตรฐานการศึกษา การกำหนดวัตถุประสงค์ หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กำหนดการสอน แนวทางการ ดำเนินงาน ออกแบบการสอน ผลิตสื่อ กำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผล เพื่อให้การปฏิบัติงานสอนเป็นไป ตามเป้าหมายที่กำหนด

2) การดำเนินการตามแผน (Doing -D) หมายถึง การปฏิบัติการสอนตามแผนการ จัดการเรียนรู้ โดย ส่งเสริม สนับสนุน จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรแก่ผู้เรียน กำกับติดตาม ควบคุมดูแลการเรียนของนักเรียนให้การเรียนการสอนเกิดความร่วมมือ และบรรลุวัตถุประสงค์หรือผลการ เรียนรู้ที่คาดหวังที่กำหนดไว้ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

3) การตรวจสอบประเมินผล (Checking-C) หมายถึง การ ติดตามการดำเนินงาน ตามแผนงาน จัดทำ และจัดทำเครื่องมือ สื่อการวัดผลประเมินผลการเรียน เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล แปลความหมาย นำ ข้อมูลสารสนเทศไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) นำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (Action - A) หมายถึง การแก้ไข ปรับปรุงงาน ประเมินผลงาน และการรายงานผลการปฏิบัติงานให้ผู้บริหารได้รับทราบความเคลื่อนไหวและความคืบหน้า อย่างสม่ำเสมอ เพื่อวางแผนในปีการศึกษาต่อไป

การเรียนรู้การสอน 5 ขั้นตอน Active Learning

การเรียนรู้การสอน 5 ขั้นตอน Active Learning เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดขั้นสูงเชิง ระบบ หรือที่กระทรวงศึกษาธิการเรียกว่า GPAS 5 Steps ประกอบไปด้วย

1. การรวบรวมและเลือกข้อมูล (Gathering)
2. การประมวลผลข้อมูล จัดระเบียบความรู้ คิดวิเคราะห์ (Processing)
3. ขั้นปฏิบัติและสรุปความรู้ (Applying 1 - Applying and Constructing Knowledge)
4. ขั้นสื่อสารและนำเสนอ (Applying 2 - Applying Communication Skill)
5. ประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่า ต่อยอดความรู้ (Self-regulating)

โดย GPAS 5 Steps หรือ 5 ขั้นตอน Active Learning นี้มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ ด้วยตัวเอง นำไปใช้จริงในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อตกผลึกความรู้ และสะท้อนออกมาในการปฏิบัติงานที่ได้รับ มอบหมาย โดยผู้เรียนเองมีบทบาทหลักตลอดกระบวนการเรียนรู้

กระบวนการสอน 5 ขั้น แบบ Brain-based Learning (BBL)

1. ขั้นอุ่นเครื่อง (Warm-up) สร้างความตื่นตัวโดยเลือกใช้กิจกรรมต่อไปนี้ ได้แก่ ยืดเส้นยืดสาย (stretching) เคลื่อนไหว (movement) ร้องเพลง เล่นเกม กิจกรรมฝึกความรู้ตัว (mindfulness) กิจกรรมเหล่านี้มีอีกชื่อหนึ่งว่า กิจกรรมพักสมอง (brain break) ควรทดลองใช้หลาย ๆ แบบแล้วดูว่าเด็กตอบสนอง อย่างไร ครูจะเริ่มสรุปได้ ว่าอุ่นเครื่องแบบไหนช่วยให้สมองพร้อมต่อการเรียนรู้มากที่สุด

2. ขั้นนำเสนอ (Presentation) กระตุ้นความสนใจใคร่รู้ของนักเรียน ด้วยสื่อที่แปลกใหม่ สถานการณ์ ชวนคิด ปัญหาที่ นักเรียนสนใจ นิทาน ข่าว เรื่องราวใกล้ตัว สิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริงและมีความหมายสำหรับ นักเรียน ให้เขาได้ สังเกต คิดเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนกับครูและเพื่อน ในบรรยากาศที่ตื่นตัว ทำทายและสนุก เพลิดเพลิน โดยครูไม่ เป็นผู้บรรยายฝ่ายเดียว แต่นำเสนอสถานการณ์ที่ดึงดูดนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด ด้วยกัน จนผู้เรียนเริ่ม เกิดความเข้าใจแบบคร่าว ๆ

3. ขั้นลงมือเรียนรู้และฝึกฝน (Learn-Practice) ใช้กิจกรรมกลุ่มย่อย และรายบุคคล ให้นักเรียนทุกคนได้ปฏิสัมพันธ์กับสื่อการเรียนรู้ ไม่เพียง แคลงมือทำแต่คิดไปด้วย เมื่อนักเรียนเริ่มเข้าใจแล้ว ให้ฝึกเรื่องนั้น เพิ่มเติมซ้ำ ๆ ในหลายแง่มุมจนเกิดความ เข้าใจที่ลึกซึ้งและทำได้ชำนาญ

4. ขั้นสรุปความรู้ (Summary) สรุปความคิดรวบยอดของบทเรียน ให้ชัดเจน เป็นระบบ โดยอาจใช้ แผนผัง ตาราง ชาร์ต ความรู้ หรือเครื่องมือช่วยคิด (graphic organizer) โดยให้นักเรียนได้ร่วมกันสะท้อนผล

การเรียนรู้ และแก้ไข ความเข้าใจผิดที่อาจเกิดขึ้นระหว่างที่เรียนรู้ด้วยตัวเอง ครูสามารถใช้ขั้นตอนนี้ในการประเมินผลการเรียนรู้ ของนักเรียนได้ตามตัวชี้วัด

5. ขั้นประยุกต์ใช้ (Apply) นักเรียนใช้ทักษะและความรู้ที่เกิดขึ้นจากบทเรียนนั้น ไปแก้ปัญหาที่ไม่คุ้นเคย ในบริบทใหม่ ด้วยทัศนคติที่กระตือรือร้น ยืดหยุ่น สร้างสรรค์ พร้อมทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ นักเรียนอาจจะสร้างสรรค์ผลงาน ชิ้นเล็กๆ หรือทำโครงการ (project) ที่มีขอบเขตใหญ่ขึ้น บูรณาการหลายวิชาเข้าด้วยกันก็ได้

9.หลักการ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานของนวัตกรรม/องค์ความรู้ในการพัฒนาผู้เรียน

การเรียนการสอนแบบ Active Learning เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม และมี ปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การระดมสมอง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการทำกรณีศึกษา เป็นต้น โดยกิจกรรมที่นำมาใช้ควรช่วยพัฒนาทักษะการ คิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสาร/นำเสนอ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม บทบาท ของผู้เรียนนอกจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและผู้เรียนกับ ผู้เรียน ด้วยกันด้วย ผู้สอนควรลดบทบาทในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียน ในลักษณะการบรรยายลง และเพิ่มบทบาท ในการ กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมต่างๆ รวมถึงการจัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการเรียนรู้

ลักษณะของการเรียนแบบ Active Learning

1. เป็นการพัฒนาศักยภาพการคิดการแก้ปัญหาและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
2. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดระบบการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้โดยมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในรูปแบบของความ ร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด
4. เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูลข่าวสารสารสนเทศสู่ทักษะการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์และประเมินค่า
5. ผู้เรียนได้เรียนรู้ความมีวินัยในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
6. ความรู้เกิดจากประสบการณ์และการสรุปของผู้เรียน
7. ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการ เรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง

ตัวอย่างเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning สามารถสร้างให้เกิดขึ้นได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน รวมทั้ง สามารถใช้ได้กับนักเรียนทุกระดับ ทั้งการเรียนรู้เป็นรายบุคคล การเรียนรู้แบบกลุ่มเล็ก และการเรียนรู้แบบ กลุ่มใหญ่ ตัวอย่างรูปแบบหรือเทคนิค การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้ดี ได้แก่

1. การเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (Think-Pair-Share) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนคิด เกี่ยวกับประเด็นข่าวที่กำหนดแต่ละคน ประมาณ 10 นาที จากนั้นนำเสนอความคิดเห็นของตนเองต่อผู้เรียน ทั้งหมด หน้าชั้นเรียน

2. การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative learning group) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ มีการออกมานำเสนอความคิดเห็นของตนเองและแลกเปลี่ยนกับเพื่อนๆหน้าชั้นเรียน

3. การเรียนรู้แบบทบทวนโดยผู้เรียน (Student-led review sessions) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้และพิจารณาข้อสงสัยต่าง ๆ ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูจะคอย ช่วยเหลือกรณีที่มีปัญหา

4. การเรียนรู้แบบใช้เกม (Games) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนนำเกมการตอบคำถามเข้าบูรณา การในการเรียนการสอน เมื่อนักเรียนตอบคำถามได้ถูกต้องจะได้รับรางวัล

5. การเรียนรู้แบบโต้เถียง (Student debates) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้นำเสนอ ข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์และการเรียนรู้โดยมีการสนทนาโต้ตอบกับครู

6. การเรียนรู้แบบกระบวนการวิจัย (Mini-research proposals or project) คือการจัดกิจกรรม การ เรียนรู้ที่อิงกระบวนการวิจัย โดยให้ผู้เรียนกำหนดหัวข้อข่าวที่ต้องการเรียนรู้ วางแผนการเรียนรู้ ตามแผน สรุป ความรู้หรือสร้างผลงาน และสะท้อนความคิดในสิ่งที่ได้เรียนรู้ หรืออาจเรียกว่าการสอนแบบ โครงงาน (project-based learning) หรือ การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (problem-based learning)

7. การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา (Analyze case studies) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ อ่าน กรณีตัวอย่างที่ต้องการศึกษา จากนั้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์และเข้าใจสามารถตอบคำถามได้ เสนอความคิดเห็น ต่อผู้เรียน หน้าชั้นเรียน

8. การเรียนรู้แบบการเขียนบันทึก (Keeping journals or logs) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ผู้เรียนจด บันทึกเรื่องราว ประเด็นต่างๆ ที่สำคัญ

9. การเรียนรู้แบบแผนผังความคิด (Concept mapping) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ ตอบ คำถามในรูปแบบแผนผังความคิด เพื่อนำเสนอความคิดรวบยอด และความเชื่อมโยงกันของกรอบ ความคิด โดยการใช้ เส้นเป็นตัวเชื่อมโยง อาจจัดทำเป็นรายบุคคลหรืองานกลุ่ม แล้วนำเสนอผลงานต่อผู้เรียน อื่นๆ จากนั้น เปิดโอกาสให้ ผู้เรียนคนอื่นได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

1. เป็นแรงขับที่ทำให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ในเนื้อหาวิชา
2. ส่งเสริม และพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม สร้างความแข็งแกร่งของเครือข่ายการเรียนรู้ การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเอง ทำให้เกิดการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
3. ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการค้นพบแนวคิดและการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

4. ส่งเสริมการเรียนรู้ให้สนุกสนานมีแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันในรูปแบบการเรียนรู้ของแต่ละคน ทำให้การเรียนรู้สนุกและสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่ตื่นเต้นเสริมพลังทางบวก และการมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างมีชีวิตชีวา

5. สามารถนำเนื้อหาที่เรียนไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติจริง

6. เพิ่มช่องทางการสื่อสารกับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน

7. ช่วยสร้างความคงทนในการจดจำข้อมูล และสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้

8. เป็นการเตรียมเส้นทางให้ผู้เรียนเห็นคุณค่า ยอมรับ และได้รับสิ่งตอบแทน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน คือ ทฤษฎีการเรียนรู้ตามธรรมชาติของสมอง เป็นแนวทางจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิธีการทำงานของสมอง และธรรมชาติสมองของเด็กแต่ละ คน โดยเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ เราสามารถเปลี่ยนโครงสร้างการทำงานของสมองได้ด้วย การชี้นำที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ และการได้ข้อมูลย้อนกลับ (แจ่มจันทร์ นิลพันธ์, 2550, p. 63) วิธีการพัฒนานักเรียนตามประสิทธิภาพของสมองวิธีหนึ่ง คือ การจัดกิจกรรมหลักของ 5 Brain-Based Learning ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่สอดคล้องวิธีการเรียนรู้หรือการทำงานของสมองทาง ธรรมชาติ เช่นในเรื่องการเรียนการสอนจะเป็นการสอนให้สอดคล้องกับวิธีการทำงานของสมองแทนที่ จะสอดคล้องกับอายุ ชั้นเรียน หรือห้องเรียนเพียงอย่างเดียว (พรพิไล เลิศวิชา, 2550, pp. 85-86) ครูผู้สอนจะต้องปรับเปลี่ยนและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ให้สนุกสนาน พัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้ น่าสนใจ มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความ ถนัดของนักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นิราศ จันทร จิตร (2553, p. 295) กล่าวไว้ว่าการจัดการเรียนแบบ BBL กับกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ร่างกาย ครูผู้สอนควรเลือกใช้สภาพแวดล้อมที่ส่งผลให้นักเรียนแสดงออกและลงมือปฏิบัติควบคู่กับการใช้ระดับปัญญาของนักเรียน การเรียนรู้โดยใช้BBL เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ที่อยู่บนพื้นฐานของโครงสร้าง และหน้าที่การทำงานของสมอง ขั้นตอนการทางสมองจะเกิดขึ้นทั้งในส่วนรวมและส่วนย่อยก่อให้เกิด การเรียนรู้ จดจำให้ ความหมายในสิ่งที่จะเรียนรู้ และเก็บไว้เป็นข้อมูลบนพื้นฐานประกอบกับ ประสบการณ์ส่วนบุคคล สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ เช่น บรรยากาศในห้องเรียน ดึงดูดความสนใจ โน้มน้าวความรู้สึกให้เกิดความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น เป็นต้น เพื่อการทำงานของสมองให้เกิด การเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ เข้าใจถึงความแตกต่างของสมองและประสบการณ์ที่เป็นเอกลักษณ์ ส่วนบุคคล จัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เกิดความท้าทาย สร้างสรรค์ มีกิจกรรมที่หลากหลายให้ นักเรียนได้เลือกในสิ่งที่ชอบให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงมากที่สุด และมีประสิทธิภาพที่สุด (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2553, pp. 68-69)การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning: BBL) Eric Jensen (2000, p. 26) ได้อธิบายส่วนประกอบของสมองว่า สามารถแบ่งออกได้ 4 ส่วน คือ สมองส่วนหน้า (Frontal) หรือสมองบริเวณหน้าผาก ทำหน้าที่เกี่ยวกับการใช้เหตุผล การ แก้ไขปัญหา การวางแผน และการควบคุมการเคลื่อนไหว สมองส่วนบน (Parietal) หรือสมอง บริเวณกระหม่อม ทำหน้าที่ด้านการความรู้สึก การประมวลผล และภาษา สมองส่วนข้าง (Temporal) หรือส่วนทัดดอกไม้มี่ 2 ซีกซ้าย-ขวา ทำหน้าที่เกี่ยวกับการ ได้ยิน ความจำ การ

แปล ความหมาย ภาษา สมองส่วนหลัง (Occipital) หรือส่วนท้ายทอย ทำหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการรับรู้ แสง และภาพ ส่วนสำคัญของสมองที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการเรียนรู้คือส่วนครึ่งวงกลมที่อยู่ภายใน ครึ่งบนของกะโหลกศีรษะ มีชื่อเรียกว่า ซีรีบรัม (Cerebrum) หรือ สมอง

ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (มปป.-a ออนไลน์) ได้เสนอหลักการทำงานของสมอง (BBL Key Principles) ไว้ดังนี้

1. สมองต้องการทั้งอาหารกายและอาหารใจในการเจริญเติบโต การเรียนรู้ การทำงานและการแก้ปัญหา
2. สมองเรียนรู้จากการสัมผัสตรงทางตา หู จมูก ลิ้น กายสัมผัส และใจเรียนรู้ด้วย ความเข้าใจมากกว่าท่องจำ
3. สมองเรียนรู้และจดจำได้ดีเมื่อสมอง Limbic system เปิด
4. สมองมีวงจรหลักสำหรับการเรียนรู้ 2 วงจร คือ แบบตั้งใจเมื่อถูกบังคับและไม่ตั้งใจ
5. สมองเรียนรู้จากของจริงไปหาสัญลักษณ์และเรียนรู้จากง่ายไปหายาก
6. สมองเรียนรู้และจดจำผ่านการลงมือปฏิบัติจริง Active learning แล้วฝึกฝนจน เกิดทักษะ ความเชี่ยวชาญและค้นพบตนเอง ความถนัด ความสนใจและความสามารถ

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2550) (อ้างอิงถึงใน นิราศ จันทระจิต (2553, pp. 339-341)) ได้ เสนอกรอบการจัดกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ ดังนี้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นที่ครูวางแผนในการสนทนากับนักเรียน เพื่อเตรียม ความพร้อมให้เข้าใจในสิ่งที่จะเรียน และสามารถเชื่อมโยงไปสู่เรื่องที่จะเรียนได้
2. ชี้นตกลขั้นตอนการเรียนรู้ เป็นขั้นที่ครูและนักเรียนตกลงร่วมกันว่านักเรียน จะต้องทำกิจกรรมใดบ้าง อย่างไร และจะมีวิธีวัดและประเมินผลอย่างไร
3. ชี้นเสนอความรู้ใหม่เป็นขั้นที่ครูจะต้องเชื่อมโยงประสบการณ์การต่าง ๆ มาสร้าง ความรู้ใหม่ คือ การสอนหรือการสร้างความคิดรวบยอดให้แก่ นักเรียน จนเกิดความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียน
4. ชี้นฝึกทักษะ เป็นขั้นที่นักเรียนเข้ากลุ่มแล้วร่วมมือกันเรียนรู้ และสร้างผลงานในขั้นนี้คำว่า ฝึกทักษะ หมายถึง การวิจัย การฝึกปฏิบัติการทดลอง การสังเกตจากบรรยากาศแหล่ง เรียนรู้ต่าง ๆ การทำแบบฝึกการวาดภาพ และการปฏิบัติการกิจกรรมต่าง ๆ จนประสบผลสำเร็จได้ ผลงานออกมา (ผลงานควรชัดเจน น่าสนใจ ไม่ใช่ใส่กระดาษ A4 หรือกระดาษแผ่นเล็ก ๆ แต่ควรเป็น กระดาษขนาดใหญ่ เช่นกระดาษปรีฟ ใช้ นำเสนออาจเป็นการเขียนธรรมชาติหรือแผนผังความคิด)
5. ชี้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นขั้นที่ตัวแทนแต่ละกลุ่มที่ได้จากการจับสลาก ออกมา เสนอผลงาน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
6. ชี้นสรุปความรู้ เป็นขั้นที่ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้แล้วให้นักเรียนทำใบ งานเป็นรายบุคคล แล้วเปลี่ยนกันตรวจโดยครูและนักเรียนร่วมกันเฉลย แล้วให้นักเรียนแต่ละคน ปรับปรุงผลงานตนเอง ให้ถูกต้องครูรับทราบแล้วเก็บผลงานไว้ในแฟ้มสะสมงานของตนเอง

7. ขั้นตอนกิจกรรมเกม เป็นขั้นที่ครูจัดทำข้อสอบมาให้ให้นักเรียนทำเป็นรายบุคคลโดยไม่ ชักถามกัน ส่งเป็นกลุ่มแล้วเปลี่ยนกันตรวจเป็นกลุ่ม โดยครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยแล้วให้แต่ละกลุ่ม หาค่าคะแนนเฉลี่ย บอกครูบันทึกไว้แล้วประกาศผลเกม กลุ่มที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดเป็นกลุ่ม ชนะเลิศ

การจัดกิจกรรมทั้ง 7 ขั้นตอนนี้เป็นกิจกรรมประสมประสานระหว่างการใช้ขั้นตอนการกลุ่ม แผนผังความคิด ใบงาน และเกม เป็นหลักการที่มุ่งให้นักเรียนได้ลงมือทำเองได้ฝึกฝนซ้ำในเรื่องเดิม ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และจดจำได้แม่นยำ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการการจัดการเรียนรู้ที่เน้น นักเรียนเป็นสำคัญ และยังสอดคล้องกับหลักการเรียนของ BBL (Brain Based Learning) คือการ เรียนเรื่องเดิมโดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ได้แม่นยำ และจำได้นาน

10. กระบวนการจัดการเรียนรู้/จัดกิจกรรม/นำองค์ความรู้ไปใช้

1. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. สร้างและพัฒนาสื่อการเรียนรู้สวนเกษตรสำหรับปลูกผักสวนครัว

2. ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดรายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้ตามแบบ ActiveLearning ร่วมกับ Brain-based Learning (BBL) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน / ขั้นอุ่นเครื่อง
- ขั้นการสร้างประสบการณ์
- ขั้นการแบ่งปันความรู้ / ขั้นลงมือเรียนรู้และฝึกฝน
- ขั้นการทบทวนความรู้ / การสรุปความรู้
- ขั้นการนำไปใช้ / ขั้นประยุกต์ใช้

3. นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้กับผู้เรียนกลุ่มเป้าหมาย

11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

1. การจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้ตามแบบ ActiveLearning ร่วมกับ Brain-based Learning (BBL) สามารถทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มมากขึ้น

2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ และทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีกับรายวิชาการงานอาชีพ

12. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)

1) ครูมีนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย น่าสนใจ เช่น ใช้เกม/กิจกรรมสนุกสนานต่างๆ จะทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในรายวิชาการงานอาชีพเพิ่มมากขึ้น กระตือรือร้นในการเรียนรู้ และทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีกับรายวิชาการงานอาชีพ

2) การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติจริงจะทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำบทเรียนได้ และสามารถนำบทเรียนที่ได้เรียนรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

3) การให้นักเรียนเริ่มต้นเรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัว เรียนรู้ตามความสนใจทำให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้กับชีวิตประจำวันได้

4) การส่งเสริมจากผู้บริหารและคณะครูผู้สอนในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สนับสนุนการทำกิจกรรมต่างๆ ทำให้สามารถพัฒนา ปรับปรุงนวัตกรรมและวิธีในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น

13. เงื่อนไขความสำเร็จ

- การสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาที่ในการจัดสรรงบประมาณ นิเทศ ติดตาม ให้คำแนะนำในการดำเนินการจนสำเร็จ

- ความร่วมมือจากคณะครูในการ PLC แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อวางแผนการดำเนินกิจกรรม ให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาและปรับปรุงนวัตกรรมจนสามารถดำเนินงานได้สำเร็จลุล่วง

- ความร่วมมือจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการเรียนรู้ ทำความเข้าใจในบทเรียน มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้เพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขนวัตกรรม

14. ผลการดำเนินงาน/ผลสัมฤทธิ์

นวัตกรรมเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning) เรื่องการปลูกผักสวนครัวแบบผสมผสานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง วิชาการงานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นนวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่มีความน่าสนใจโดยศึกษาจากแนวคิดเรื่องจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning) เพื่อแก้ปัญหา คือ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ 2) ไม่เห็นความสำคัญอาชีพในชุมชน 3) นำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวันไม่ได้ และ 4) ไม่กระตือรือร้นในการเรียนรู้แบบเดิม 5) ขาดทักษะชีวิต ทำให้ครูผู้สอนคิดนวัตกรรมขึ้นมาซึ่งเป็นกิจกรรมที่สามารถนำมาใช้ในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประโยชน์

จากการใช้นวัตกรรมการพัฒนาความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning) เรื่องการปลูกผักสวนครัวแบบผสมผสานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง วิชาการงานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลของการใช้นวัตกรรมคือ

- 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นโดยเปรียบเทียบผลคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
- 2) นักเรียนชื่นชอบกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอน เพราะ เป็นกิจกรรมที่มีความสนุกสนาน นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง มีเกมการแข่งขันให้นักเรียนได้ฝึกทบทวนความรู้เพลินเพลินมีการจัดทำชิ้นงาน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนโดยการทำสวนผักพอเพียง

รูปภาพดำเนินกิจกรรม

ปลูกผักสวนครัว สวนพ่อบอเพี้ยง

ปลูกต้นอ่อนทานตะวัน

ปลูกต้นอ่อนทานตะวัน

ปลูกต้นอ่อนทานตะวัน

ทำผลิตภัณฑ์จากพริก (พริกป่น)

ทำผลิตภัณฑ์จากพริก (พริกป่น)

ภาคผนวก

แผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson Plan)

๖. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(Learner's Key Competencies)

☒ ความสามารถในการสื่อสาร	☒ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
☐ ความสามารถในการคิด	☐ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
☒ ความสามารถในการแก้ปัญหา	

๗. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(Desirable Characteristics/The twelve values)

☐ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	☒ มีวินัย	☒ อยู่อย่างพอเพียง	☐ รักความเป็นไทย
☐ ซื่อสัตย์สุจริต	☒ ใฝ่เรียนรู้	☒ มุ่งมั่นในการทำงาน	☒ มีจิตสาธารณะ

๘. ทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ (Desirable Characteristics in ๒๑th Centuries)

๘.๑ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม

- การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา
- ทักษะด้านความร่วมมือ

๘.๒ ทักษะชีวิตและอาชีพ

- การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นของตัวเอง
- ความยืดหยุ่นและการปรับตัว
- ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

๙. ชิ้นงาน/ภาระงาน (Assignments /Products)

- ชิ้นงาน ผักสวนครัว

๑๐. กิจกรรม / กระบวนการเรียนรู้ (Learning Activities)

ขั้นที่ ๑ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Engagement Phase)

๑. คุณครูเตรียมความพร้อมนักเรียนด้วยกิจกรรม Brain Gym
๒. นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับผักสวนครัวในชุมชนและแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน

ขั้นที่ ๒ ขั้นสอน (Teaching Method)

๓. คุณครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับผักสวนครัวในชุมชนเพิ่มเติมโดยใช้สื่อ power point
๔. นักเรียนจับกลุ่ม ๔ คน เล่นเกม "ทายผัก" จากการสัมผัส/ดมกลิ่น
๕. นักเรียนและคุณครูร่วมกันวิเคราะห์และอภิปรายเกี่ยวกับผักสวนครัวในชุมชนและอาชีพหลักในชุมชน โดยร่วมกันตอบคำถาม ดังนี้
 - ผักสวนครัวที่รู้จัก
 - ผักสวนครัวที่ชุมชนปลูกมีอะไรบ้าง
 - ผักที่สามารถนำไปขายได้
 - อาชีพในชุมชน

๖. นักเรียนสรุปเป็นความคิดรวบยอดโดยเขียนบนกระดาน

๗. นักเรียนร่วมกันคิดประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าเกี่ยวกับผักสวนครัว โดยตอบคำถาม ดังนี้

- ถ้าจะให้นักเรียนปลูกผักสวนครัวที่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้นักเรียนจะเลือกผักชนิดใด เพราะเหตุใด

๗. นักเรียนทำชิ้นงาน เรื่อง ผักสวนครัว

ขั้นที่ ๓ ขั้นสรุป (Conclusion)

๘. นักเรียนและคุณครูร่วมกันสรุปสิ่งที่เข้าใจเป็นความรู้ร่วมกัน ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับผักสวนครัว และประโยชน์ที่ได้รับ

๑๑. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้ (Learning Medias and Resources)

๑๑.๑) ชิ้นงาน

๑๑.๒) power point

๑๑.๓) ห้องเรียน

๑๑.๔) ผักสวนครัว

๑๑.๕) เพลงผักสวนครัว

๑๒. การวัดผลประเมินผล (Assessment and Evaluation)

รายการวัด	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถบอกชนิดของผักสวนครัวได้อย่างน้อย ๕ ชนิด	การสอบถาม	คำถาม (คำถามที่ใช้ถามในชั่วโมง)	ผ่านระดับ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถลงมือปลูกผักสวนครัวอย่างง่าย ๆ ได้	การประเมินชิ้นงาน	แบบประเมินชิ้นงาน	ผ่านระดับ ๒ ขึ้นไป
ด้านเจตคติ - เห็นประโยชน์ของผักสวนครัว - มีความกระตือรือร้นในการทำงาน	การสังเกตทักษะกระบวนการทำงาน	แบบการสังเกตทักษะกระบวนการทำงาน	ผ่านระดับ ๒ ขึ้นไป

แบบประเมินชิ้นงาน

รายการการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
การดูแลแปลงเพาะกล้า	ดูแลแปลงเพาะกล้าร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม และสามารถแก้ไขปัญหาระหว่างปฏิบัติงานได้	ดูแลแปลงเพาะกล้าตามที่ตนเองได้คิดขึ้นมา เพื่อให้มีประสิทธิภาพดีขึ้นกว่าแบบอย่าง โดยมีครูหรือผู้อื่นแนะนำบ้าง	ดูแลแปลงเพาะกล้าตามแบบได้ถูกต้อง และมีการดัดแปลงให้เหมาะสมกับตนเอง โดยมีครูหรือผู้อื่นแนะนำบ้าง	ดูแลแปลงเพาะกล้าได้ตามแบบอย่าง หรือตามที่ครูแนะนำให้เท่านั้น

แบบประเมิน

ประเด็น ชื่อ - สกุล	ความ กระตือรือร้น ๔	ความตั้งใจ ในการเรียน ๔	การแสดง ความคิดเห็น ๔	การมีส่วน ร่วมใน กิจกรรม ๔	ความสำเร็จ ของผลงาน	รวม คะแนน ๒๐
๑.						
๒.						
๓.						
๔.						
๕.						
๖.						
๗.						
๘.						

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

()

วันที่.....เดือน.....ปี.....

เกณฑ์การประเมิน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๖-๒๐	ดีมาก (๔)
๑๑-๑๕	ดี (๓)
๖-๑๐	พอใช้ (๒)
๑-๕	ปรับปรุง (๑)

แผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson Plan)

๖. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(Learner's Key Competencies)

☒ ความสามารถในการสื่อสาร	☒ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
☐ ความสามารถในการคิด	☐ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
☒ ความสามารถในการแก้ปัญหา	

๗. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(Desirable Characteristics/The twelve values)

☐ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	☒ มีวินัย	☒ อยู่อย่างพอเพียง	☐ รักความเป็นไทย
☐ ซื่อสัตย์สุจริต	☒ ใฝ่เรียนรู้	☒ มุ่งมั่นในการทำงาน	☒ มีจิตสาธารณะ

๘. ทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ (Desirable Characteristics in ๒๑th Centuries)

๘.๑ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม

- การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา
- ทักษะด้านความร่วมมือ

๘.๒ ทักษะชีวิตและอาชีพ

- การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นของตัวเอง
- ความยืดหยุ่นและการปรับตัว
- ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

๙. ชิ้นงาน/ภาระงาน (Assignments /Products)

- ปลุกผักสวนครัว

๑๐. กิจกรรม / กระบวนการเรียนรู้ (Learning Activities)

ขั้นที่ ๑ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Engagement Phase)

๑. คุณครูเตรียมความพร้อมนักเรียนด้วยกิจกรรม Brain Gym และให้นักเรียนเต้นประกอบเพลง “ผักสวนครัวรอบบ้าน” เพื่อกระตุ้นสมอง

๒. นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับผักสวนครัวในชุมชนและแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน

ขั้นที่ ๒ ขั้นสอน (Teaching Method)

๓. ครูใช้ภาพหรือวิดีโอผักสวนครัวชนิดต่างๆ ให้นักเรียนร่วมกันระบุชื่อและประโยชน์

๔. นักเรียนจับคู่เล่นเกมจับคู่ภาพผักกับชื่อผัก

๕. นักเรียนและคุณครูร่วมกันวิเคราะห์และอภิปรายเกี่ยวกับผักสวนครัวในชุมชนและอาชีพหลักในชุมชน โดยร่วมกันตอบคำถาม ดังนี้

- ผักสวนครัวที่รู้จัก
- ผักสวนครัวที่ชุมชนปลูกมีอะไรบ้าง
- ผักที่สามารถนำไปขายได้
- อาชีพในชุมชน

๖. นักเรียนสรุปเป็นความคิดรวบยอดโดยเขียนบนกระดาน

๗. นักเรียนทำชิ้นงาน เรื่อง ผักสวนครัว

ขั้นที่ ๓ ขั้นสรุป (Conclusion)

๘. นักเรียนและคุณครูร่วมกันสรุปสิ่งที่เข้าใจเป็นความรู้ร่วมกัน ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับผักสวนครัว และประโยชน์ที่ได้รับ

๑๑. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้ (Learning Medias and Resources)

๑๑.๑) ชิ้นงาน

๑๑.๒) power point

๑๑.๓) ห้องเรียน

๑๑.๔) ผักสวนครัว

๑๑.๕) เพลงผักสวนครัว

๑๒. การวัดผลประเมินผล (Assessment and Evaluation)

รายการวัด	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถบอกชนิดของผักสวนครัวได้อย่างน้อย ๕ ชนิด	การสอบถาม	คำถาม (คำถามที่ใช้ถามในชั่วโมง)	ผ่านระดับ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถลงมือปลูกผักสวนครัวอย่างง่าย ๆ ได้	การประเมินชิ้นงาน	แบบประเมินชิ้นงาน	ผ่านระดับ ๒ ขึ้นไป
ด้านเจตคติ - เห็นประโยชน์ของผักสวนครัว - มีความกระตือรือร้นในการทำงาน	การสังเกตทักษะกระบวนการทำงาน	แบบการสังเกตทักษะกระบวนการทำงาน	ผ่านระดับ ๒ ขึ้นไป

แบบประเมินชิ้นงาน

รายการการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
การดูแลแปลงเพาะกล้า	ดูแลแปลงเพาะกล้าร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม และสามารถแก้ไขปัญหาระหว่างปฏิบัติงานได้	ดูแลแปลงเพาะกล้าตามที่ตนเองได้คิดขึ้นมา เพื่อให้มีประสิทธิภาพ ดีขึ้นกว่าแบบอย่าง โดยมีครูหรือผู้อื่นแนะนำบ้าง	ดูแลแปลงเพาะกล้าตามแบบได้ถูกต้อง และมีการดัดแปลงให้เหมาะสมกับตนเอง โดยมีครูหรือผู้อื่นแนะนำบ้าง	ดูแลแปลงเพาะกล้าได้ตามแบบอย่าง หรือตามที่ครูแนะนำให้เท่านั้น

แบบประเมิน

ประเด็น ชื่อ - สกุล	ความกระตือรือร้น ๔	ความตั้งใจในการเรียน ๔	การแสดงความคิดเห็น ๔	การมีส่วนร่วมในกิจกรรม ๔	ความสำเร็จของผลงาน	รวมคะแนน ๒๐
๑.						
๒.						
๓.						
๔.						
๕.						
๖.						
๗.						
๘.						

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

()

วันที่.....เดือน.....ปี.....

เกณฑ์การประเมิน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๖-๒๐	ดีมาก (๔)
๑๑-๑๕	ดี (๓)
๖-๑๐	พอใช้ (๒)
๑-๕	ปรับปรุง (๑)

แผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson Plan)

๖. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(Learner's Key Competencies)

☒ ความสามารถในการสื่อสาร	☒ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
☐ ความสามารถในการคิด	☐ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
☒ ความสามารถในการแก้ปัญหา	

๗. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(Desirable Characteristics/The twelve values)

☐ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	☒ มีวินัย	☒ อยู่อย่างพอเพียง	☐ รักความเป็นไทย
☐ ซื่อสัตย์สุจริต	☒ ใฝ่เรียนรู้	☒ มุ่งมั่นในการทำงาน	☒ มีจิตสาธารณะ

๘. ทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ (Desirable Characteristics in ๒๑th Centuries)

๘.๑ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม

- การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา
- ทักษะด้านความร่วมมือ

๘.๒ ทักษะชีวิตและอาชีพ

- การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นของตัวเอง
- ความยืดหยุ่นและการปรับตัว
- ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

๙. ชิ้นงาน/ภาระงาน (Assignments /Products)

- ปลุกผักสวนครัว

๑๐. กิจกรรม / กระบวนการเรียนรู้ (Learning Activities)

ขั้นที่ ๑ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Engagement Phase)

๑. คุณครูเตรียมความพร้อมนักเรียนด้วยกิจกรรม Brain Gym
๒. คุณครูสอบถามนักเรียน“ถ้าเราอยากปลูกผักเองต้องทำอะไรบ้าง”

ขั้นที่ ๒ ขั้นสอน (Teaching Method)

๓. ถ้านักเรียนคิดจะปลูกผักสวนครัวในบ้านจะเลือกปลูกผักที่สมาชิกในครอบครัวรับประทานหรือไม่เพราะเหตุ

๔. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังเกี่ยวกับลักษณะต้นอ่อนทานตะวัน การขยายพันธุ์ของต้นอ่อนทานตะวัน และวิธีการต้นอ่อนทานตะวัน ให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถาม ดังนี้

- ต้นอ่อนทานตะวัน มีประโยชน์อย่างไร
- ต้นอ่อนทานตะวัน ขยายพันธุ์อย่างไร
- วิธีการปลูกต้นอ่อนทานตะวัน มีขั้นตอนอย่างไร

จากนั้นครูเขียนคำตอบของนักเรียนลงในแผนภาพความคิดแบบขั้นบันไดบนกระดาน

๔. แบ่งกลุ่มนักเรียน ให้แต่ละกลุ่มวาดแผนภาพขั้นตอนปลูกผัก

๕. นักเรียนนำเสนอชิ้นงาน

ขั้นที่ ๓ ขั้นสรุป (Conclusion)

๖. นักเรียนและคุณครูร่วมกันสรุปสิ่งที่เข้าใจเป็นความรู้ร่วมกัน ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปลูกผักสวนครัว

๑๑. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้ (Learning Medias and Resources)

๑๑.๑) ชิ้นงาน

๑๑.๒) power point

๑๑.๓) ห้องเรียน

๑๑.๔) ผักสวนครัว

๑๒. การวัดผลประเมินผล (Assessment and Evaluation)

รายการวัด	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ - นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนการปลูกผักสวนครัวได้	การสอบถาม	คำถาม (คำถามที่ใช้ถามในชั่วโมง)	ผ่านระดับ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถลงมือปลูกผักสวนครัวอย่างง่าย ๆ ได้	การประเมินชิ้นงาน	แบบประเมินชิ้นงาน	ผ่านระดับ ๒ ขึ้นไป
ด้านเจตคติ - เห็นประโยชน์ของผักสวนครัว - มีความกระตือรือร้นในการทำงาน	การสังเกตทักษะกระบวนการทำงาน	แบบการสังเกตทักษะกระบวนการทำงาน	ผ่านระดับ ๒ ขึ้นไป

แบบประเมินชิ้นงาน

รายการการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
การดูแลแปลงเพาะกล้า	ดูแลแปลงเพาะกล้าร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม และสามารถแก้ไขปัญหาระหว่างปฏิบัติงานได้	ดูแลแปลงเพาะกล้าตามที่ตนเองได้คิดขึ้นมา เพื่อให้มีประสิทธิภาพดีขึ้นกว่าแบบอย่าง โดยมีครูหรือผู้อื่นแนะนำบ้าง	ดูแลแปลงเพาะกล้าตามแบบได้ถูกต้อง และมีการดัดแปลงให้เหมาะสมกับตนเอง โดยมีครูหรือผู้อื่นแนะนำบ้าง	ดูแลแปลงเพาะกล้าได้ตามแบบอย่าง หรือตามที่ครูแนะนำให้เท่านั้น

แบบประเมิน

ประเด็น ชื่อ - สกุล	ความกระตือรือร้น ๔	ความตั้งใจในการเรียน ๔	การแสดงความคิดเห็น ๔	การมีส่วนร่วมในกิจกรรม ๔	ความสำเร็จของผลงาน	รวมคะแนน ๒๐
๑.						
๒.						
๓.						
๔.						
๕.						
๖.						
๗.						
๘.						

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

()

วันที่.....เดือน.....ปี.....

เกณฑ์การประเมิน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๖-๒๐	ดีมาก (๔)
๑๑-๑๕	ดี (๓)
๖-๑๐	พอใช้ (๒)
๑-๕	ปรับปรุง (๑)

แผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson Plan)

๖. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(Learner's Key Competencies)

☒ ความสามารถในการสื่อสาร	☒ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
☐ ความสามารถในการคิด	☐ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
☒ ความสามารถในการแก้ปัญหา	

๗. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(Desirable Characteristics/The twelve values)

☐ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	☒ มีวินัย	☒ อยู่อย่างพอเพียง	☐ รักความเป็นไทย
☐ ซื่อสัตย์สุจริต	☒ ใฝ่เรียนรู้	☒ มุ่งมั่นในการทำงาน	☒ มีจิตสาธารณะ

๘. ทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ (Desirable Characteristics in ๒๑th Centuries)

๘.๑ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม

- การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา
- ทักษะด้านความร่วมมือ

๘.๒ ทักษะชีวิตและอาชีพ

- การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นของตัวเอง
- ความยืดหยุ่นและการปรับตัว
- ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

๙. ชิ้นงาน/ภาระงาน (Assignments /Products)

- ปลุกผักสวนครัว

๑๐. กิจกรรม / กระบวนการเรียนรู้ (Learning Activities)

ขั้นที่ ๑ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Engagement Phase)

๑. คุณครูเตรียมความพร้อมนักเรียนด้วยกิจกรรม Brain Gym
๒. ทบทวนขั้นตอนการปลูกจากคาบก่อน

ขั้นที่ ๒ ขั้นสอน (Teaching Method)

๓. . ครูสาธิตวิธีการปลูกต้นอ่อนทานตะวันในภาชนะที่ถูกต้องให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนแบ่งกลุ่มร่วมกันเตรียมเครื่องมือและฝึกปฏิบัติตาม

๔. นักเรียนนำเสนอปัญหาที่พบและเขียนลงใบแบบบันทึกการปลูกผัก

ขั้นที่ ๓ ขั้นสรุป (Conclusion)

๕. นักเรียนและคุณครูร่วมกันสรุปสิ่งที่เข้าใจเป็นความรู้ร่วมกัน

๑๑. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้ (Learning Medias and Resources)

๑๑.๑) ชิ้นงาน

๑๑.๒) power point

๑๑.๓) ห้องเรียน

๑๑.๔) ผักสวนครัว

๑๒. การวัดผลประเมินผล (Assessment and Evaluation)

รายการวัด	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ - นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนการปลูกผักสวนครัวได้	การสอบถาม	คำถาม (คำถามที่ใช้ถามในชั่วโมง)	ผ่านระดับ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถลงมือปลูกผักสวนครัวอย่างง่าย ๆ ได้	การประเมินชิ้นงาน	แบบประเมินชิ้นงาน	ผ่านระดับ ๒ ขึ้นไป
ด้านเจตคติ - เห็นประโยชน์ของผักสวนครัว - มีความกระตือรือร้นในการทำงาน	การสังเกตทักษะ กระบวนการทำงาน	แบบการสังเกตทักษะ กระบวนการทำงาน	ผ่านระดับ ๒ ขึ้นไป

แบบประเมินชิ้นงาน

รายการการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
การดูแลแปลงเพาะกล้า	ดูแลแปลงเพาะกล้าร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม และสามารถแก้ไขปัญหาระหว่างปฏิบัติงานได้	ดูแลแปลงเพาะกล้าตามที่ตนเองได้คิดขึ้นมา เพื่อให้มีประสิทธิภาพดีขึ้นกว่าแบบอย่าง โดยมีครูหรือผู้อื่นแนะนำบ้าง	ดูแลแปลงเพาะกล้าตามแบบได้ถูกต้อง และมีการดัดแปลงให้เหมาะสมกับตนเอง โดยมีครูหรือผู้อื่นแนะนำบ้าง	ดูแลแปลงเพาะกล้าได้ตามแบบอย่าง หรือตามที่ครูแนะนำให้เท่านั้น

แบบประเมิน

ประเด็น ชื่อ - สกุล	ความกระตือรือร้น ๔	ความตั้งใจในการเรียน ๔	การแสดงความคิดเห็น ๔	การมีส่วนร่วมในกิจกรรม ๔	ความสำเร็จของผลงาน	รวมคะแนน ๒๐
๑.						
๒.						
๓.						
๔.						
๕.						
๖.						
๗.						
๘.						

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

()

วันที่.....เดือน.....ปี.....

เกณฑ์การประเมิน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๖-๒๐	ดีมาก (๔)
๑๑-๑๕	ดี (๓)
๖-๑๐	พอใช้ (๒)
๑-๕	ปรับปรุง (๑)

ผักสวนครัวเป็นพืชที่ปลูกง่าย โตไว และมีประโยชน์ต่อสุขภาพ นิยมปลูกไว้ใช้ในครัวเรือน

๖. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(Learner's Key Competencies)

☒ ความสามารถในการสื่อสาร	☒ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
☐ ความสามารถในการคิด	☐ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
☒ ความสามารถในการแก้ปัญหา	

๗. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(Desirable Characteristics/The twelve values)

☐ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	☒ มีวินัย	☒ อยู่อย่างพอเพียง	☐ รักความเป็นไทย
☐ ซื่อสัตย์สุจริต	☒ ใฝ่เรียนรู้	☒ มุ่งมั่นในการทำงาน	☒ มีจิตสาธารณะ

๘. ทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ (Desirable Characteristics in ๒๑th Centuries)

๘.๑ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม

- การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา
- ทักษะด้านความร่วมมือ

๘.๒ ทักษะชีวิตและอาชีพ

- การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นของตัวเอง
- ความยืดหยุ่นและการปรับตัว
- ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

๙. ชิ้นงาน/ภาระงาน (Assignments /Products)

- ปลุกผักสวนครัว

๑๐. กิจกรรม / กระบวนการเรียนรู้ (Learning Activities)

ขั้นที่ ๑ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Engagement Phase)

๑. คุณครูเตรียมความพร้อมนักเรียนด้วยกิจกรรม Brain Gym
๒. ทบทวนความรู้การปลูกผัก

ขั้นที่ ๒ ขั้นสอน (Teaching Method)

๓. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังเกี่ยวกับลักษณะผักบุ้ง การขยายพันธุ์ของผักบุ้ง และวิธีการปลูกผักบุ้ง ให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถาม ดังนี้

- ผักบุ้งมีประโยชน์อย่างไร
- ผักบุ้งขยายพันธุ์อย่างไร
- วิธีการปลูกผักบุ้งมีขั้นตอนอย่างไร

จากนั้นครูเขียนคำตอบของนักเรียนลงในแผนภาพความคิดแบบขั้นบันไดบนกระดาน

๔. แบ่งกลุ่มนักเรียน ให้แต่ละกลุ่มวาดแผนภาพขั้นตอนปลูกผัก

๕. นักเรียนนำเสนอชิ้นงาน

ขั้นที่ ๓ ขั้นสรุป (Conclusion)

๖. นักเรียนและคุณครูร่วมกันสรุปสิ่งที่เข้าใจเป็นความรู้ร่วมกัน ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปลูกผักสวนครัว

๑๑. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้ (Learning Medias and Resources)

๑๑.๑) ชิ้นงาน

๑๑.๒) power point

๑๑.๓) ห้องเรียน

๑๑.๔) ผักสวนครัว

๑๒. การวัดผลประเมินผล (Assessment and Evaluation)

รายการวัด	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ - นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนการปลูกผักสวนครัวได้	การสอบถาม	คำถาม (คำถามที่ใช้ถามในชั่วโมง)	ผ่านระดับ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถลงมือปลูกผักสวนครัวอย่างง่าย ๆ ได้	การประเมินชิ้นงาน	แบบประเมินชิ้นงาน	ผ่านระดับ ๒ ขึ้นไป
ด้านเจตคติ - เห็นประโยชน์ของผักสวนครัว - มีความกระตือรือร้นในการทำงาน	การสังเกตทักษะกระบวนการทำงาน	แบบการสังเกตทักษะกระบวนการทำงาน	ผ่านระดับ ๒ ขึ้นไป

แบบประเมินชิ้นงาน

รายการการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
การดูแลแปลงเพาะกล้า	ดูแลแปลงเพาะกล้าร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม และสามารถแก้ไขปัญหาระหว่างปฏิบัติงานได้	ดูแลแปลงเพาะกล้าตามที่ตนเองได้คิดขึ้นมา เพื่อให้มีประสิทธิภาพดีขึ้นกว่าแบบอย่าง โดยมีครูหรือผู้อื่นแนะนำบ้าง	ดูแลแปลงเพาะกล้าตามแบบได้ถูกต้อง และมีการดัดแปลงให้เหมาะสมกับตนเอง โดยมีครูหรือผู้อื่นแนะนำบ้าง	ดูแลแปลงเพาะกล้าได้ตามแบบอย่าง หรือตามที่ครูแนะนำให้เท่านั้น

แบบประเมิน

ประเด็น ชื่อ - สกุล	ความกระตือรือร้น ๔	ความตั้งใจในการเรียน ๔	การแสดงความคิดเห็น ๔	การมีส่วนร่วมในกิจกรรม ๔	ความสำเร็จของผลงาน	รวมคะแนน ๒๐
๑.						
๒.						
๓.						
๔.						
๕.						
๖.						
๗.						
๘.						

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

()

วันที่.....เดือน.....ปี.....

เกณฑ์การประเมิน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๖-๒๐	ดีมาก (๔)
๑๑-๑๕	ดี (๓)
๖-๑๐	พอใช้ (๒)
๑-๕	ปรับปรุง (๑)

แผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson Plan)

๖. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(Learner's Key Competencies)

☒ ความสามารถในการสื่อสาร	☒ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
☐ ความสามารถในการคิด	☐ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
☒ ความสามารถในการแก้ปัญหา	

๗. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(Desirable Characteristics/The twelve values)

☐ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	☒ มีวินัย	☒ อยู่อย่างพอเพียง	☐ รักความเป็นไทย
☐ ซื่อสัตย์สุจริต	☒ ใฝ่เรียนรู้	☒ มุ่งมั่นในการทำงาน	☒ มีจิตสาธารณะ

๘. ทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ (Desirable Characteristics in ๒๑th Centuries)

๘.๑ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม

- การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา
- ทักษะด้านความร่วมมือ

๘.๒ ทักษะชีวิตและอาชีพ

- การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นของตัวเอง
- ความยืดหยุ่นและการปรับตัว
- ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

๙. ชิ้นงาน/ภาระงาน (Assignments /Products)

- ปลุกผักสวนครัว

๑๐. กิจกรรม / กระบวนการเรียนรู้ (Learning Activities)

ขั้นที่ ๑ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Engagement Phase)

๑. คุณครูเตรียมความพร้อมนักเรียนด้วยกิจกรรม Brain Gym
๒. ทบทวนขั้นตอนการปลูกจากคาบก่อน

ขั้นที่ ๒ ขั้นสอน (Teaching Method)

๓. . ครูสาธิตวิธีการปลูกผักบุ้งในภาชนะที่ถูกต้องให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนแบ่งกลุ่มร่วมกันเตรียมเครื่องมือ และฝึกปฏิบัติตาม

๔. นักเรียนนำเสนอปัญหาที่พบและเขียนลงใบแบบบันทึกการปลูกผัก

ขั้นที่ ๓ ขั้นสรุป (Conclusion)

๕. นักเรียนและคุณครูร่วมกันสรุปสิ่งที่เข้าใจเป็นความรู้ร่วมกัน

๑๑. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้ (Learning Medias and Resources)

๑๑.๑) ชิ้นงาน

๑๑.๒) power point

๑๑.๓) ห้องเรียน

๑๑.๔) ผักสวนครัว

๑๒. การวัดผลประเมินผล (Assessment and Evaluation)

รายการวัด	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ - นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนการปลูกผักสวนครัวได้	การสอบถาม	คำถาม (คำถามที่ใช้ถามในชั่วโมง)	ผ่านระดับ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถลงมือปลูกผักสวนครัวอย่างง่าย ๆ ได้	การประเมินชิ้นงาน	แบบประเมินชิ้นงาน	ผ่านระดับ ๒ ขึ้นไป
ด้านเจตคติ - เห็นประโยชน์ของผักสวนครัว - มีความกระตือรือร้นในการทำงาน	การสังเกตทักษะ กระบวนการทำงาน	แบบการสังเกตทักษะ กระบวนการทำงาน	ผ่านระดับ ๒ ขึ้นไป

แบบประเมินชิ้นงาน

รายการการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
การดูแลแปลงเพาะกล้า	ดูแลแปลงเพาะกล้าร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม และสามารถแก้ไขปัญหาระหว่างปฏิบัติงานได้	ดูแลแปลงเพาะกล้าตามที่ตนเองได้คิดขึ้นมา เพื่อให้มีประสิทธิภาพดีขึ้นกว่าแบบอย่าง โดยมีครูหรือผู้อื่นแนะนำบ้าง	ดูแลแปลงเพาะกล้าตามแบบได้ถูกต้อง และมีการดัดแปลงให้เหมาะสมกับตนเอง โดยมีครูหรือผู้อื่นแนะนำบ้าง	ดูแลแปลงเพาะกล้าได้ตามแบบอย่าง หรือตามที่ครูแนะนำให้เท่านั้น

แบบประเมิน

ประเด็น ชื่อ - สกุล	ความกระตือรือร้น ๔	ความตั้งใจในการเรียน ๔	การแสดงความคิดเห็น ๔	การมีส่วนร่วมในกิจกรรม ๔	ความสำเร็จของผลงาน	รวมคะแนน ๒๐
๑.						
๒.						
๓.						
๔.						
๕.						
๖.						
๗.						
๘.						

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

()

วันที่.....เดือน.....ปี.....

เกณฑ์การประเมิน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๖-๒๐	ดีมาก (๔)
๑๑-๑๕	ดี (๓)
๖-๑๐	พอใช้ (๒)
๑-๕	ปรับปรุง (๑)

แผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson Plan)

กลุ่มสาระ การงานอาชีพ รายวิชา ง ๑๑๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ผักสวนครัวน่ารู้ เวลาทั้งหน่วย ๘ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การดูแลผักสวนครัว เวลา ๑ คาบ/ชั่วโมง
ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ วันที่ใช้สอน เดือนมกราคมพ.ศ. ๒๕๖๘
ครูผู้สอน นางสาวภัทราวดี ศิริพันธ์

๑. มาตรฐานการเรียนรู้ (Learning Standard)

สาระที่ ๑ การดำรงชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน ง ๑.๑ เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

๒. ตัวชี้วัด (Indicators)

- ง ๑.๑ ป.๑/๑ บอกวิธีการทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเอง
- ง ๑.๑ ป.๑/๒ ใช้วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือง่าย ๆ ในการทำงานอย่างปลอดภัย
- ง ๑.๑ ป.๑/๓ ทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเองอย่างกระตือรือร้นและตรงต่อเวลา

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้ (Learning objectives)

ด้านความรู้ ความเข้าใจ (Knowledge)

- นักเรียนสามารถบอกวิธีการดูแลผักสวนครัวได้

ด้านทักษะกระบวนการ (Process)

- นักเรียนสามารถลงมือปลูกผักสวนครัวอย่างง่าย ๆ ได้

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attribute)

- เห็นประโยชน์ของผักสวนครัว
- มีความกระตือรือร้นในการทำงาน

๔. สาระสำคัญ (Learning Areas)

การปลูกผักสวนครัวเป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างทักษะชีวิต ฝึกความรับผิดชอบ และส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการทำงาน มีความภาคภูมิใจในผลของการลงมือทำด้วยตนเอง พร้อมทั้งเรียนรู้การใช้ทรัพยากรในครอบครัวอย่างคุ้มค่า

๕. สาระการเรียนรู้ (Learning Contents)

ผักสวนครัวเป็นพืชที่ปลูกง่าย โตไว และมีประโยชน์ต่อสุขภาพ นิยมปลูกไว้ใช้ในครัวเรือน

๖. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(Learner's Key Competencies)

☒ ความสามารถในการสื่อสาร	☒ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
☐ ความสามารถในการคิด	☐ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
☒ ความสามารถในการแก้ปัญหา	

๗. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(Desirable Characteristics/The twelve values)

☐ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	☒ มีวินัย	☒ อยู่อย่างพอเพียง	☐ รักความเป็นไทย
☐ ซื่อสัตย์สุจริต	☒ ใฝ่เรียนรู้	☒ มุ่งมั่นในการทำงาน	☒ มีจิตสาธารณะ

๘. ทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ (Desirable Characteristics in ๒๑th Centuries)

๘.๑ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม

- การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา
- ทักษะด้านความร่วมมือ

๘.๒ ทักษะชีวิตและอาชีพ

- การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นของตัวเอง
- ความยืดหยุ่นและการปรับตัว
- ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

๙. ชิ้นงาน/ภาระงาน (Assignments /Products)

- ปลุกผักสวนครัว

๑๐. กิจกรรม / กระบวนการเรียนรู้ (Learning Activities)

ขั้นที่ ๑ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Engagement Phase)

๑. คุณครูเตรียมความพร้อมนักเรียนด้วยกิจกรรม Brain Gym
๒. คุณครูและนักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ปัญหาในการปลูกผัก

ขั้นที่ ๒ ขั้นสอน (Teaching Method)

๓. ให้นักเรียนร่วมกันร้องเพลงปลูกผักสวนครัว ดังนี้

เพลงปลูกผักสวนครัว

ช่วยกันปลูกผักสวนครัว ๆ พรวนดินให้ทั่วปลูกถั่วพักยาว

ข่า ตะไคร้ มะกรูด มะนาว โหระพา กะเพรา น้ำเต้า ฟักทอง

จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถามดังนี้

- ในเนื้อเพลงกล่าวถึงอะไรบ้าง (ตัวอย่างคำตอบ การปลูกผักสวนครัว การพรวนดิน ชื่อผักสวนครัว)
- เพราะเหตุใดการปลูกผักสวนครัวต้องพรวนดิน (ตัวอย่างคำตอบ เพื่อให้ดินร่วน)
- ถ้าต้องการให้ผักสวนครัวที่นักเรียนปลูกเจริญเติบโตดีนักเรียนจะอย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ รดน้ำ

ทุกวัน)

๔. นักเรียนเล่นเกมจับคู่ผู้กำกับวิธีดูแล

๕. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังเกี่ยวกับการดูแลรักษาผักสวนครัวและประโยชน์ของการปลูกผักสวนครัวแล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถาม

- การดูแลผักสวนครัวมีวิธีการดูแลอย่างไรบ้าง
- ถ้านักเรียนดูแลรักษาผักสวนครัวอย่างถูกวิธีจะเกิดผลดีอย่างไร

(ตัวอย่างคำตอบ ผักสวนครัวเจริญเติบโตเร็ว และให้ผลผลิตดี)

- ประโยชน์ของการดูแลผักสวนครัวได้แก่อะไรบ้างจากนั้นครูเขียนคำตอบเกี่ยวกับวิธีการดูแลรักษาผักสวนครัวและประโยชน์ของการดูแลผักสวนครัวของนักเรียนลงในแผนภาพความคิดแบบใยแมงมุมบนกระดาน

๖. ให้นักเรียนร่วมกันสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นว่าการดูแลรักษาผักสวนครัวของกลุ่มตนเองพบปัญหาอะไรหรือไม่ ถ้าพบปัญหา นักเรียนแก้ไขอย่างไร

ขั้นที่ ๓ ขั้นสรุป (Conclusion)

๗. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้

การดูแลรักษาผักสวนครัวอย่างถูกวิธี จะช่วยให้พืชเจริญเติบโตเร็วและให้ผลผลิตดีและการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ประหยัดรายจ่ายของครอบครัวนำมาใช้ประกอบอาหารรับประทานในครอบครัว สร้างรายได้เป็นประโยชน์ของการปลูกผักสวนครัว

๘. ให้นักเรียนทำชิ้นงาน เรื่อง การดูแลผักสวนครัว

๑๑. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้ (Learning Medias and Resources)

๑๑.๑) ชิ้นงาน

๑๑.๒) power point

๑๑.๓) ห้องเรียน

๑๑.๔) ผักสวนครัว

๑๒. การวัดผลประเมินผล (Assessment and Evaluation)

รายการวัด	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถบอกวิธีการดูแลผักสวนครัวได้	การสอบถาม	คำถาม (คำถามที่ใช้ถามในชั่วโมง)	ผ่านระดับ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถลงมือปลูกผักสวนครัวอย่างง่าย ๆ ได้	การประเมินชิ้นงาน	แบบประเมินชิ้นงาน	ผ่านระดับ ๒ ขึ้นไป
ด้านเจตคติ - เห็นประโยชน์ของผักสวนครัว - มีความกระตือรือร้นในการทำงาน	การสังเกตทักษะกระบวนการทำงาน	แบบการสังเกตทักษะกระบวนการทำงาน	ผ่านระดับ ๒ ขึ้นไป

แบบประเมินชิ้นงาน

รายการการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
การดูแลแปลง เพาะกล้า	ดูแลแปลงเพาะกล้า ร่วมกับผู้อื่นในการ พัฒนาให้เกิดประโยชน์ ต่อส่วนรวม และ สามารถแก้ไขปัญหา ระหว่างปฏิบัติงานได้	ดูแลแปลงเพาะกล้า ตามที่ตนเองได้คิด ขึ้นมา เพื่อให้มี ประสิทธิภาพ ดีขึ้นกว่าแบบอย่าง โดยมีครูหรือผู้อื่น แนะนำบ้าง	ดูแลแปลงเพาะกล้า ตามแบบได้ถูกต้อง และมีการดัดแปลง ให้เหมาะสมกับตนเอง โดยมีครูหรือผู้อื่น แนะนำบ้าง	ดูแลแปลงเพาะกล้า ได้ตามแบบอย่าง หรือตามที่ครูแนะนำ ให้เท่านั้น

แบบประเมิน

ประเด็น ชื่อ - สกุล	ความกระตือรือร้น ๔	ความตั้งใจในการเรียน ๔	การแสดงความคิดเห็น ๔	การมีส่วนร่วมในกิจกรรม ๔	ความสำเร็จของผลงาน	รวมคะแนน ๒๐
๑.						
๒.						
๓.						
๔.						
๕.						
๖.						
๗.						
๘.						

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

()

วันที่.....เดือน.....ปี.....

เกณฑ์การประเมิน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๖-๒๐	ดีมาก (๔)
๑๑-๑๕	ดี (๓)
๖-๑๐	พอใช้ (๒)
๑-๕	ปรับปรุง (๑)

แผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson Plan)

๖. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(Learner's Key Competencies)

☒ ความสามารถในการสื่อสาร	☒ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
☐ ความสามารถในการคิด	☐ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
☒ ความสามารถในการแก้ปัญหา	

๗. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(Desirable Characteristics/The twelve values)

☐ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	☒ มีวินัย	☒ อยู่อย่างพอเพียง	☐ รักความเป็นไทย
☐ ซื่อสัตย์สุจริต	☒ ใฝ่เรียนรู้	☒ มุ่งมั่นในการทำงาน	☒ มีจิตสาธารณะ

๘. ทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ (Desirable Characteristics in ๒๑th Centuries)

๘.๑ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม

- การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา
- ทักษะด้านความร่วมมือ

๘.๒ ทักษะชีวิตและอาชีพ

- การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นของตัวเอง
- ความยืดหยุ่นและการปรับตัว
- ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

๙. ชิ้นงาน/ภาระงาน (Assignments /Products)

- ปลุกผักสวนครัว

๑๐. กิจกรรม / กระบวนการเรียนรู้ (Learning Activities)

ขั้นที่ ๑ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Engagement Phase)

๑. คุณครูเตรียมความพร้อมนักเรียนด้วยกิจกรรม Brain Gym
๒. คุณครูและนักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ปัญหาในการปลูกผัก

ขั้นที่ ๒ ขั้นสอน (Teaching Method)

๓. คุณครูและนักเรียนช่วยกันเก็บผักสวนครัว
๔. นักเรียนในห้องเล่นบทบาทสมมติ เรื่อง การขายผักในตลาด
๕. นักเรียนเขียนความรู้ที่ได้รับลงในกระดาษ
๖. นักเรียนนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๓ ขั้นสรุป (Conclusion)

๗. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้

การดูแลรักษาผักสวนครัวอย่างถูกวิธี จะช่วยให้พืชเจริญเติบโตเร็วและให้ผลผลิตดีและการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ประหยัดรายจ่ายของครอบครัวนำมาใช้ประกอบอาหารรับประทานในครอบครัว สร้างรายได้เป็นประโยชน์ของการปลูกผักสวนครัว

๑๑. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้ (Learning Medias and Resources)

๑๑.๑) ชิ้นงาน

๑๑.๒) power point

๑๑.๓) ห้องเรียน

๑๑.๔) ผักสวนครัว

๑๒. การวัดผลประเมินผล (Assessment and Evaluation)

รายการวัด	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถบอกวิธีการดูแลผักสวนครัวได้	การสอบถาม	คำถาม (คำถามที่ใช้ถามในชั่วโมง)	ผ่านระดับ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถลงมือปลูกผักสวนครัวอย่างง่าย ๆ ได้	การประเมินชิ้นงาน	แบบประเมินชิ้นงาน	ผ่านระดับ ๒ ขึ้นไป
ด้านเจตคติ - เห็นประโยชน์ของผักสวนครัว - มีความกระตือรือร้นในการทำงาน	การสังเกตทักษะกระบวนการทำงาน	แบบการสังเกตทักษะกระบวนการทำงาน	ผ่านระดับ ๒ ขึ้นไป

แบบประเมินชิ้นงาน

รายการการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
การดูแลแปลงเพาะกล้า	ดูแลแปลงเพาะกล้าร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม และสามารถแก้ไขปัญหาระหว่างปฏิบัติงานได้	ดูแลแปลงเพาะกล้าตามที่ตนเองได้คิดขึ้นมา เพื่อให้มีประสิทธิภาพดีขึ้นกว่าแบบอย่าง โดยมีครูหรือผู้อื่นแนะนำบ้าง	ดูแลแปลงเพาะกล้าตามแบบได้ถูกต้อง และมีการดัดแปลงให้เหมาะสมกับตนเอง โดยมีครูหรือผู้อื่นแนะนำบ้าง	ดูแลแปลงเพาะกล้าได้ตามแบบอย่าง หรือตามที่ครูแนะนำให้เท่านั้น

แบบประเมิน

ประเด็น ชื่อ - สกุล	ความกระตือรือร้น ๔	ความตั้งใจในการเรียน ๔	การแสดงความคิดเห็น ๔	การมีส่วนร่วมในกิจกรรม ๔	ความสำเร็จของผลงาน	รวมคะแนน ๒๐
๑.						
๒.						
๓.						
๔.						
๕.						
๖.						
๗.						
๘.						

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

()

วันที่.....เดือน.....ปี.....

เกณฑ์การประเมิน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๖-๒๐	ดีมาก (๔)
๑๑-๑๕	ดี (๓)
๖-๑๐	พอใช้ (๒)
๑-๕	ปรับปรุง (๑)

